

Opinnäytetyö (AMK)

Esittävä taide / Musiikki

2021

Jere Rostedt

POP/JAZZ- MUSIIKKIOHJELMISTO OSAKSI KLASSISEN KITARAN OHJELMISTOA

– kolme sovitusta musiikkiopiston klassisen
kitaransoiton oppilaille

Jere Rostedt

POP/JAZZ-MUSIIKKIOHJELMISTO OSAKSI KLASSISEN KITARAN OHJELMISTOA

- kolme sovitusta musiikkiopiston klassisen kitaransoiton oppilaille

Opinnäytetyön tavoitteena on laajentaa klassisen kitaran soitto-ohjelmistoa musiikkiopiston kitaraoppilaiden lempikappaleista tehdyillä uusilla pop/jazz-sovituksilla. Opinnäytetyössä on pedagoginen ja kirjallinen osio.

Pedagoginen osio koostuu pop/jazz-kappaleista tehdyistä sovituksista ja niiden opettamisesta kitaraoppilaille. Kirjallisessa osiossa pyritään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin: Minkälaisia ja minkä tasoisia kappaleita kannattaa sovittaa musiikkiopiston klassisen kitaran soitto-oppilaille? Miten pop/jazz-musiikin soveltaminen, soittaminen ja opettaminen soveltuvat klassisen kitaran soitonopiskeluun musiikkiopistossa? Tutkimusmenetelmänä käytettiin sovitusten soveltuvuuden testaamista käytännössä kitaraoppilaiden kanssa sekä opetuksen reflektointia ja oppilaiden haastattelua.

Haastattelututkimuksen myönteinen tulos kannustaa käyttämään jatkossakin opetustyössä oppilaslähtöistä opetusmetodia, joka sisältää oppilaiden lempikappaleiden käyttämistä muun soitto-ohjelmiston ohessa tuomaan vaihtelua sekä lisäämään oppilaiden innostusta soittoharjoitteluun.

Opinnäytetyö antaa työkaluja soitonopettajille, jotka haluavat lisätä soitto-ohjelmistoa omille oppilailleen ja lisätä soittoharjoittelua. Lisäksi tavoitteena on kannustaa opettajia sovitustyöhön.

ASIASANAT:

kitara, soveltaminen, pop/jazz-musiikki, soitonopetus

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Performing Arts / Music

2021 | 23 pages, 9 pages in appendices

Jere Rostedt

POP/JAZZ MUSIC REPERTOIRE TO BE PART OF CLASSICAL GUITAR'S REPERTOIRE

- three arrangements for music college's classical guitar playing students

The aim of this thesis is to expand the classical guitar playing repertoire with new pop/jazz arrangements about music college guitar students' favourite songs. The thesis has a pedagogical and written section.

The pedagogical section consists of arrangements made of pop/jazz songs and teaching them to guitar students. In the written section the answer to the following questions is sought: What kind and what level of arrangement from pop/jazz pieces could be suitable to music school classical guitar playing students? How do the pop/jazz arrangements, the playing and teaching of them fit in with studying classical guitar playing at music college? As the methods of the research are the testing the suitability of the arrangements in practice with guitar students, as well as the reflection of the teaching and finally the interview of the guitar students.

The positive outcome of the interview study encourages the continued use of a pupil oriented teaching method, which includes the use of students' favourite songs in addition to other playing software, as well as increasing students' enthusiasm for playing training.

The thesis gives tools for teachers who want to increase their repertoire to students and increase practice. Also, the goal is to support teachers to make arrangements.

KEYWORDS:

guitar, arrangement, pop/jazz music, musical instrument teaching

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 LÄHTÖKOHTANA UUSITUT PERUSTEET TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMILLE	8
2.1 Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteet	8
2.2 Vertailua musiikkiopistojen uudistettujen ja vanhojen opetussuunnitelmien kesken	9
3 PEDAGOGINEN PROJEKTI – KOLME POP/JAZZ-SOVITUSTA KITARAOPPILAILLE	11
3.1 Sovittaminen klassiselle kitaralle	11
3.1.1 Mark Knopfler: Wild theme (Local hero)	12
3.1.2 Behm: Lupaam	14
3.1.3 Ari Pulkkinen: Angry Birds -theme	15
3.2 Kitaralle sovitettujen pop/jazz-kappaleiden opettaminen	17
3.2.1 Oppilas A	17
3.2.2 Oppilas B	19
3.2.3 Oppilas C	19
3.3 Kitaraooppilaiden haastattelu	20
4 POHDINTA	22
LÄHTEET	23

LIITTEET

- Liite 1. Mark Knopfler – Wild theme (Local hero): Sovitus Jere Rostedt
Liite 2. Behm – Lupaam: Sovitus Jere Rostedt
Liite 3. Ari Pulkkinen – Angry Birds theme: Sovitus Jere Rostedt
Liite 4. Loppuhaastattelun kysymykset

KUVAT

Kuva 1. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahti 1.	12
Kuva 2. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahti 5.	13
Kuva 3. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahdit 14–15.	13
Kuva 4. Behm – Lupaam tahdit 31–36 vaihtoehtoiset soittotavat.	15

Kuva 5. Ari Pulkkinen – Angry Birds -theme tahdit 1–3.	16
Kuva 6. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahdit 66–67 kirjoitettu rytmitys.	18
Kuva 7. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahdit 66–67 oppilaan soittama rytmitys.	18

1 JOHDANTO

Kuten varmaan moni muukin kitaristi, aloitin musiikkiharrastukseni soittamalla sähkökitaraa. Olin silloin 14-vuotias, ja silloinen musiikkimakuni vaihteli rockin ja metallin välillä. Myöhemmin tulivat muut genret, kuten pop ja funk mukaan ohjelmistoon. Soitin itsenäisesti vuoden, jonka jälkeen pääsin musiikkiopistoon kitaratunneille. En kuitenkaan pyrkiessäni tiennyt, että päätyisin klassisen kitaran soittotunneille. Tämä tuntui silloin omituiselta, koska halusin soittaa soitteja rämpyttäen ja ”vitossoitunteja” säröllä lujaa ja nopeasti. Vuosien soitonopiskelun jälkeen en kuitenkaan päässyt klassisen kitaran soittamisesta irti. Nyt kirjoitan opinnäytetyötä, jotta valmistuisin musiikkipedagogiksi pääaineena klassinen kitara.

Nykyisin kaikille musiikkiopistoon pyrkiville tarjotaan tasa-arvoinen lähtötilanne. Hakulomakkeissa ilmoitetaan, mihin soittimeen halutaan päästä. Jos hakija ei pääse opiskelemaan sitä soitinta, mitä haluaisi, on mahdollista jäädä jonotuslistalle päästäkseen myöhemmin soittamaan kyseistä soitinta. Samaan aikaan hakijalle tarjotaan vaihtoehtoisia soittimia, millä hän voisi aloittaa soitonopiskelun. Minun mielestäni tämä on entistä parempi lähtökohta soittoharrastuksen aloittamiselle. Aiemmin musiikkiopistoihin pääsi oppilaaksi soittokokeen kautta. Mielestäni tämä oli ristiriitaista, koska oppilas haki opiskelemaan musiikkiopistoon, jotta voisi oppia soittamaan esimerkiksi kitaraa, mutta silti hänen piti soittokokeessa osata soittaa kitaraa. Haettiin oppilaaksi soittimeen, jota ei vielä osattu soittaa, mutta silti olisi pitänyt näyttää soittokokeessa osaavansa soittaa.

Musiikkiopistojen uudistetuissa opetussuunnitelmissa korostuu se, kuinka soitonopetuksessa oppilaan omia kiinnostuksen kohteita ja vahvuuksia halutaan viedä eteenpäin. Sen lisäksi ajatus oppilaslähtöisestä soitonopiskelusta ja näkökulmista kiinnostavat etenkin itseäni kitaransoitonopettajana.

Klassisen kitaransoiton opiskelu voi olla joillekin oppilaille tylsää, jos ei pääse soittamaan rockia lujaa ja nopeasti. Opettaessani kitaraoppilaitani ja soittaessani itse minulle on herännyt ajatuksia ja kysymyksiä, voisiko klassisella kitaralla kuitenkin soittaa myös kevyen musiikin materiaalia. Vastaus on selkeä: kyllä voi. Mielestäni tähän voidaan vaikuttaa yksinkertaisella keinolla – sovittamalla pop/jazz-kappaleita klassiselle kitaralle. Kitara on monipuolinen soitin, ja sille on helppo sovittaa melkein mitä musiikkia vaan – riippuen tietenkin kappaleesta ja sen tasosta.

Haluan tämän opinnäytetyön avulla selvittää, miten oppilas saa soitettua kitaralla kappaleen, jonka hän haluaa soittaa, sekä miten tämä kappale voidaan soittaa niin, että yhdellä kitaralla voidaan korvata kokonainen bändi.

Seuraava kysymys on, että miten klassisella kitaralla, jolla usein soitetaan soolo- tai duokappaleita, voisi soittaa populaarimusiikkia, jossa on yleensä kokonainen bändi soittamassa runsasta äänimateriaalia. Vastaukseni tähän kysymykseen ratkesi siten, että päätin opinnäytetyönäni tehdä pop/jazz-kappaleista sovituksia klassisen kitaransoitonopiskelun oheismateriaaliksi.

Opinnäytetyöni pedagoginen osio on pedagoginen projekti, jossa tein kolmelle eritasoiselle kitaraoppilaalleni pop/jazz-sovituksia heidän lempikappaleistaan. Sen jälkeen autoin oppilaitani oppimaan soittamaan kyseiset sovituksetni.

Projektin aikana tein havaintoja siitä, mitä haasteita sovitusten tekemisessä oli, esimerkiksi minkälaisia nuotinnusongelmia tuli vastaan. Vertailin myös sitä, mitä eroavaisuuksia kitaransoitonopetuksessani oli, kun opetin klassisia tai pop/jazz-kappaleita.

Haluan tässä opinnäytetyössä antaa ja luoda uusia näkökulmia sekä työkaluja musiikinopettajille, jotka ovat kenties kohdanneet samanlaisia motivaatio-ongelmia heidän opettaessaan musiikkioppilaitoksissa. Haluan osoittaa, että on mahdollista tehdä oppilaan tasolle sopivia sovituksia heidän lempikappaleistaan hyödyntäen Opetushallituksen 2017 julkaisemaa määräystä Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Sen toimintaperiaatteiden mukaisesti populaarimusiikkia voidaan yhdistää osaksi klassisen musiikin ohjelmistoa.

2 LÄHTÖKOHTANA UUSITUT PERUSTEET TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMILLE

Opetushallitus julkaisi Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2017, jotka tulivat voimaan 1.8.2017 alkaen toistaiseksi. Opetussuunnitelman perusteet on opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikalliset opetussuunnitelmat laaditaan. Kukin musiikkioppilaitos tekee edellä mainittuun dokumenttiin perustuen oman opetussuunnitelmansa. Opetussuunnitelman tilaaja voi olla myös joku muu koulutuksen järjestäjä. (OPH 2017:12a, 3–8.)

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet on laadittu erikseen taiteen perusopetuksen yleisestä ja laajasta oppimäärästä. Opintojen laskennallinen laajuus on yleisessä oppimäärässä 500 tuntia ja laajassa oppimäärässä 1 300 tuntia (OPH 2017:11a, 14; OPH 2017:12a, 15). Käsittelen tässä opinnäytetyössä enemmän laaja oppimäärää, koska se on käytössä musiikkioppilaitoksissa.

2.1 Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteet

”Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle.” (OPH 2017:12a, 11.) Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalin ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. (OPH 2017:12a, 11.)

Lisäksi laajan oppimäärän tavoitteena on luoda oppilaista monipuolisia soittajia, joilla on luovaa ajattelua, iloa ja kehittämistä. Yksi tavoitteista on, että oppilaat ottavat vastuuta omasta oppimisestaan ja että oppilaita ohjataan eteenpäin opinnoissaan heidän omien vahvuksiensa ja kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti. Oppilaita rohkaistaan menemään kohti omia kiinnostusten kohteitaan itselleen tekemiensä oppimistavoitteiden mukaisten kurssivalintojen kautta. (OPH 2017:12a, 11.) Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista on siis pyrkiä kasvattamaan aktiivisia musiikin harrastajia, joiden harrastus kestäisi läpi elämän ja mahdollistaisi heille tulevan ammatin kulttuurialalla.

Taiteen perusopetuksen laajassa oppimäärässä oppilaalle halutaan tarjota opetusta siten, että oppilaan oppiminen ja tavoitteet ovat pitkäjänteisiä ja päämäärätietoisia (OPH 2017:12a, 10). Tällä halutaan kehittää taidealaa ja oppilaita myös monipuolisiksi osaajiksi. Lisäksi tavoitteena on eri taidealojen vuorovaikutus keskenään ja kestäväns tulevaisuuden rakentaminen taiteen keinoin. Tulevaisuuden soittajien opetus yritetään perustaa tämän mukaan moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle.

2.2 Vertailua musiikkiopistojen uudistettujen ja vanhojen opetussuunnitelmien kesken

Uudet ja vanhat opetussuunnitelman perusteet eroavat erityisesti arviointiin liittyvissä seikoissa. Uusissa opetussuunnitelman perusteissa painotetaan oppilaan omaa itsearviointia. Aiemmin arviointi perustui vuosittain toteutettaviin kurssitutkintosuorituksiin, joista opettajat antoivat palautetta. Kurssitutkintojen tavoitteet ja kriteerit oli määritelty tarkoin, samoin kuin se, millaisia kappaleita piti soittaa. Nykyään tehtävät ja tavoitteet voidaan suorittaa vapaammin ja uudet opetussuunnitelman perusteet mahdollistavat tämän vanhan kurssitutkinnon pois jättämisen.

Vanhaan opetussuunnitelmaan sisältyvien kurssitutkintojen sijaan 2017 opetussuunnitelman perusteiden mukaiset uudet musiikkiopistojen opetussuunnitelmat sisältävät opintokokonaisuuksia, joiden tavoitteet ja sisällöt löytyvät instrumenttikohtaisista taitotaulukoista. Lisäksi vuosittaisten kurssi- tai vuositutkintojen suorittamisvelvollisuuksien sijaan opintokokonaisuudet on jaettu tuntimääriin, joita voidaan toteuttaa kunkin oppilaan henkilökohtaisen etenemissuunnitelman mukaan. Vertasin keskenään kahden eri musiikkiopiston (A ja B) opetussuunnitelmaa ja opintoihin liittyviä menetelmiä, jotka perustuvat taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin 2017. Musiikkiopisto A:n opetussuunnitelma sisältää musiikkiopiston yleiset asia, kuten oppilaitoksen toiminta-ajatus, arvot, oppimiskäsitys, työtavat, toimintakulttuuri ja oppimisympäristö. Nämä asiat sisältyvät myös musiikkiopisto B:n opetussuunnitelmaan. Molempien musiikkiopistojen opetussuunnitelmissa opetuksen rakenne ja laajuus ovat laajan oppimismäärän mukaiset. Molemmissa opetussuunnitelmissa kerrotaan opetuksen yleiset tavoitteet ja korostetaan oppilaan kehittämistä hänen omien kiinnostuksen kohteidensa ja vahvuuksiensa mukaan, joita voidaan syventävissä opinnoissa tuoda vielä enemmän esille. Molempien musiikkiopistojen opetussuunnitelmissa on yhtenevät tavoitteet.

Vertailemani kahden musiikkiopiston opetussuunnitelmissa opintokokonaisuuksien määrä vaihtelee niihin määriteltyjen erilaisten resurssien mukaan. Päätötodistuksen saamiseksi tulee suorittaa perusopinnot ja syventävät opinnot. Lopuksi tehdään vielä lopputyö, joka voi olla esimerkiksi konsertti, jonka ohjelmisto koostuu oppilaan omaa musiikkityyliä edustavista kappaleista. Lopputyö voi myös olla esimerkiksi teatteriesitys, jossa soitetaan oppilaan omaa musiikkia. Tällaisten suoritusten jälkeen voidaan myöntää laajan oppimäärän mukainen musiikkiopiston päätötodistus.

3 PEDAGOGINEN PROJEKTI – KOLME POP/JAZZ-SOVITUSTA KITARAOPPILAILLE

Valitsin pedagogiseen projektiin kolme eritasoista kitaraoppilasta, joilta kysyin heidän musiikkimakuaan sekä sitä, millaisia kappaleita he haluaisivat soittaa. Oppilaat kuuntelivat kappaleita viikon ajan ja tekivät muistiinpanoja. Tämän jälkeen kappaleet kuunneltiin levyraatina. Tämän pohjalta selvitin musiikkiopiston opetussuunnitelmaan sisältyvistä opintokokonaisuuksista, mihin tasoihin valitut kappaleet kuuluvat ja mitä osia opintokokonaisuuksista saisin sovellettua tekemiini sovituksiin.

Oppilas A:n soittotaso oli edistynyt. Hän pystyi soittamaan jo melko vaativia kappaleita. Oppilas A sanoi lempimusiikkinsa olevan metallin ja klassisen välillä ja myös rockmusiikki kelpasi. Oppilas A:n soittotaso soveltui opintokokonaisuuteen, jossa halutaan kehittää legatoa ja arpeggioa. Legato on soittotapa, jolla säveliä soitetaan yhtäjaksoisesti. Esimerkiksi jos on kaksi säveltä, niiden aikana näpätään vain kerran. Tätä tekniikkaa kutsutaan myös nimillä hammer-on ja/tai pull-off. Arpeggio on sointujen soittamista murtonäppäillen, eli sen sijaan että soitetaan sointu yhdellä kertaa, soinnun sävelet soitetaan yksi kerrallaan. Oppilas A:n soittolistalta löytyi tähän tarkoitukseen sopiva kappale: Mark Knopflerin *Wild theme (Local Hero)*.

Oppilas B:n musiikkimaku koostui suomipopista ja suomi-iskelmästä. Oppilas B:n soittotasolla katsoin hyväksi tehdä sovituksen kappaleesta, jossa melodiaa säestetään vapailla ja painetuilla bassoäänillä. Sovituskappaleeksi valikoitui Behmin *Lupaan*. Oppilas C:n musiikkimaku liittyi paljolti peli- ja elokuvamusiikkiin. Oppilas C:n soittotaso sopi samaan opintokokonaisuuteen kuin oppilas B:n, mutta valitsin hänelle erilaista soittotekniikkaa harjoittavan kappaleen, saman sävelen löytämisen eri asemista. Tein oppilas C:lle sovituksen, jossa harjoiteltiin eri asemista soittamista ja sitä, kuinka samat sävelet löytyvät eri paikoista. Tähän tarkoitukseen oppilas C:n soittolistalta valikoitui Ari Pulkkisen *Angry Birds -theme*.

3.1 Sovittaminen klassiselle kitaralle

Mitä klassisesta kitarasta ja sille soittamisesta olisi hyvä tietää? Salonen (2013) kuvaa kitaran rakennetta. Kitara on kuusikielinen ja sen viritys on seuraava: E, A, d, g, h ja e1. Kitaran nuottinutus kirjoitetaan soivaa säveltäsoa oktaavia ylemmäs G-avaimella.

Kitaran ääniala ulottuu suuresta E:stä kaksiviivaiseen h:hon asti (E-h2). Salonen muistuttaa myös soivasta korkeudesta sekä soittoteknisistä rajoitteista sovituksia tehtäessä. Salosen mukaan sovitusten tulee olla helppoja ja loogisia. (Salonen 2013, 4–5.)

Seuraavaksi määrittelen lyhyesti, mitä sovittaminen on ja mitä erilaisia sovitustapoja on. Sovittaminen on jonkin kappaleen uudelleen pukemista alkuperäisistä soittimista toiselle tai toisille soittimille. Esimerkiksi alun perin pianolle sävelletystä kappaleesta voidaan tehdä sovitus kitaralle ja huilulle. Sovittamisesta on eri tapoja: soitinnus, muuntelu ja transkriptio. Soitinnus tarkoittaa etenkin kevyessä musiikissa sitä, että kappaleen soittimet korvataan muilla soittimilla. Muuntelu on kappaleen muuttamista alkuperäisestä selvästi erilaiseksi säilyttäen kuitenkin kappaleen melodia tunnistettavana. Transkriptio on musiikin nuotintamista eli kirjoittamista ylös korvakuulon avulla. (Laine 2009, 3.)

Omat sovitukseni ovat transkriptioita oppilaideni lempikappaleista, sillä en löytänyt valmiita sovituksia kyseisistä pop/jazz-kappaleista kitaralle. Sovitusten tekeminen tuntui ensin haastavalta, mutta alkoi sujua hankalan alun jälkeen. Sovitustyössä tuli vastaan monia haasteita, joita avaan seuraavaksi.

3.1.1 Mark Knopfer: Wild theme (Local hero)

Oppilas A:n kappale sisälsi arpeggioita ja legatoja. Kappaleen rakenteen pystyi jakamaan rauhalliseen ja menevämpään osioon. Mark Knopflerin *Wild theme* alkaa orkesterin soittaessa pitkiä ääniä, johon tulee kitara mukaan soittamaan omaa sooloaan vähän ajan kuluttua. Yhdistin nämä efektit kuunnellen, mitä sointuja kitaristi ja orkesteri soittivat yhdessä. Kappale alkaa pitkillä äänillä (kuva 1), ja sitten mukaan tulee melodia ja sointuarpeggiot.

Kuva 1. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahti 1.

voidaan nähdä esimerkiksi tahdeissa 41, 51, 73. Tahdissa 73 bendataan myös väliääni fis melodian a:n kanssa.

Kappaleen menevämpi osio alkaa tahdissa 60, jolloin soittotapakin muuttuu arpeggiosta bassopitoiseen soittoon, joka komppaa eli säestää melodiaa. Tästä eteenpäin kappaleessa melodiaa soittaa saksofoni. Orkesteri auttaa harmonisesti, kun samaan aikaan rummut pitävät kappaleen tempossa enimmäkseen peruskompilla. Kitara soittaa aina välillä riffejä saksofonin fraseerauksen loputtua. Riffi on sävelistä tai soinnuista koostuva kulku, joka toistetaan.

Tahdeissa 114 ja 130 huomasi olevan ongelmallista soittaa matala bassonääni melodian kanssa. Jos bassoäänit olisivat olleet matalampia, olisi vasempaan käteen kohdistunut melko mahdoton sormien venytys. Ratkaisuksi löytyi bassoäänien nostaminen oktaavia ylemmäs. Bassojen oktaavinosto loi kappaleen menevään osioon sopivasti herkkää tunnelmaa. Tahdissa 131 basso laskee taas oktaavin alemmas, jolloin kappaleeseen saadaan sankarimainen lopetus.

3.1.2 Behm: Lupa

Behmin kappale *Lupa* on suomalainen balladi, jossa kaivataan joko ystävää tai rakastettua. Sovituksessani laitoin tahtimerkinnäksi 6/8, mikä tuo kappaleeseen keinuvan tunnelman. Kappale on e-mollissa, joka luo balladiin sopivan sävellajitunnelman. Tässä sovituksessa kehitetään soittajan taitoa soittaa melodia vapailla ja painetuilla bassonäänillä. Kappaleessa on selkeät osiot: intro, säkeistö ja kertosäe. Kirjoitin nuotteihin merkit, missä mikäkin osio on. Kun osiot on kirjoitettu ylös, on oppilaan myös helpompi seurata missä mennään. Lisäksi oppilas voi kotona harjoitellessaan kuunnella kappaletta ja seurata samalla nuotteja.

Tahdissa 21 viimeinen melodian rytmitys voi olla vaikea basson kanssa soitettuna, jolloin bassoääni pitää soittaa viidenneltä kieleltä liu`utettuna aiemmasta bassoäänestä. Ehdotan, että aikaisemman c-basson voi katkaista hiukan aikaisemmin, jotta soittaja ehtii asettamaan sormen seuraavan bassoäänien d kohdalle. Kertosäkeen alkaessa tässä on mahdollista soittaa kahdella vaihtoehdoisella tavalla: tahdit 22–24 voidaan soittaa joko ensimmäisestä tai viidennestä asemasta. Jos soitetaan ensimmäisestä asemasta, e-basson voi leikata, jotta pääsee liukuen g-melodiasta h:hon ja takaisin. Jos osio soitetaan viidennestä asemasta, voi tahdin 22 tauon aikana laittaa keskisormen valmiiksi tahdin 23 alun e-bassolle. Tämä toimii ikään kuin ankkurina uudelle asialle eli kertosäkeelle.

Välisoittoihin (tahdit 31–36 ja 70–75) olen laittanut päätahtien alle vaihtoehdotiset tavat soittaa (kuva 4). Jos oppilas on innokas oppimaan arpeggioa, voidaan välisoittoon tuoda lisää balladitunnelmaa ja e-mollin haikeutta.

The image shows a musical score for guitar. It consists of two staves. The top staff is labeled 'Välisoitto' and '1.' and the bottom staff is labeled 'Vaihtoehtoinen tapa' and '2.'. Both staves are in G major and 8/8 time. The first staff shows a melodic line with dotted rhythms, and the second staff shows a more rhythmic, arpeggiated accompaniment. The score starts at measure 31 and ends at measure 36. There are repeat signs at the beginning and end of the section.

Kuva 4. Behm – Lupaam tahdit 31–36 vaihtoehdotiset soittotavat.

Loppusoitto on melko samanlaista melodiakulkua kuin säkeistöjen alku. Ehdotan loppusoiton soitettavan toisenlaisella äänenvoimakkuudella ja värillä kuin yleensä. Loppusoiton teemana voidaan etsiä haikeaa tunnelmaa. Tahdin 83 lopussa on nuotin d1 päällä puolikaari ja sen alla piste. Se on fermaatti, joka tarkoittaa, että soiton ei tarvitse jatkua tempossa, vaan voidaan pitää pieni hengitystauko ennen kuin jatketaan eteenpäin.

3.1.3 Ari Pulkkinen: Angry Birds -theme

Angry Birds tuli tunnetuksi vuonna 2009, kun pelisuunnittelija Jaakko Iisalo loi peliyhtiö Rovion kanssa yhteistyössä pelin linnuista ja sioista. Pelin ideana on ampua erilaisia lintuja ritsan kanssa erilaisiin rakennelmiin, joissa on sikoja rakennuksien eri paikoissa. Mitä enemmän saa tuhottua rakennelmia ja siat niiden sisällä, sitä enemmän saa pisteitä. Pelin edetessä se vaikeutuu, jolloin erilaisia lintuja tulee lisää ja rakennelmat muuttuvat vaikeammiksi tuhota, kuten myös siat niiden sisältä. Peli tunnetaan nykyisin erittäin hyvin koko maailmalla. Siitä on kehitetty edelleen erilaisia pelejä. Angry Birdsistä on tehty myös muuta liiketoimintaa, kuten vaatteita, elokuvia ja myös esimerkiksi leikkipuistoja. Angry Birdsin teemamusiikin on säveltänyt Ari Pulkkinen. Angry Birdsin teemakappaleen sovitus on jaettu kahdelle kitaralle. Toinen kitara soittaa melodia ylempää ja toinen bassoa ja harmoniaa alempaa. Alempi osio on suunniteltu opetusmielessä opettajan kitaraksi soittamaan säestystä oppilaalle, joka soittaa ylempää osiota eli melodiaa. Samalla kappaleessa voi harjoitella yhteismusisointia, josta käytetään klassisen musiikin yhteyksissä nimitystä kamarimusiikki.

Kappale itsessään on aika vitsikäs ja humoristinen, vaikka teemana ovat vihaiset linnut. Tätä tunnelmaa voidaan luoda soittamalla kappaleen kahdeksasosanuotit pisteellisinä eli staccato-tekniikalla. Staccato on tekniikka, jossa nuotit soitetaan lyhyinä, katkaisemalla ääni melkein heti sen jälkeen, kun se on soitettu. Tämä voidaan tehdä kahdella tavalla: vasen käsi katkaisee äänen nostamalla sormen hiukan ylös painetusta äänestä, jolloin ääni sammuu. Toinen tapa on oikealla kädellä laittaa vuoronäppäilyormi melkein heti takaisin siihen kieleen, mistä on äänen soittanut. Nuotteihin tämä merkitään pisteellä, joka on nuotin alapuolella. Tämä nähdään esimerkiksi kappaleen alussa tahdeissa 2–4 (kuva 5). Opettaja voi myös soittaa säästyksen staccato-tekniikalla. Staccatoa ei ole merkitty joka paikkaan, sillä se voi olla myös oppilaan ja opettajan yhdessä sopima soittotapa. Soittajan musiikillisen näkemyksen perusteella voidaan sopia, halutaanko soittaa pisteellisiä nuotteja. Esimerkiksi tahdeissa 12–19 kahdeksasosanuotit voidaan soittaa niiden oikeanmittaisina ääнинä. Mutta jos hauskuutta halutaan lisää, voidaan esimerkiksi tahtien 13, 15, 17 ja 18 nuotit (jopa neljäsosanuotit) soittaa pisteellisinä.

Kuva 5. Ari Pulkkinen – Angry Birds -theme tahtit 1–3.

Pyrin hakemaan tässä kappaleessa soittoteknistä harjoitetta sille, että samoja nuotteja voidaan soittaa eri paikoista kitaran kaulaa. Esimerkiksi alun tahtien 2–4 melodia voidaan soittaa toisesta asemasta. Asema on merkitty roomalaisella numerolla nuotin yläpuolelle, eli tässä tapauksessa roomalainen numero II. Asemalla tarkoitetaan sitä, että sama osio voidaan soittaa muualta, kitaran kaulan toisesta kohdasta ilman ylimääräisiä vapaita kieliä, jolloin soittoon saadaan myös erilainen soundi ja värimaailma.

Toinen esimerkki löytyy tahdissa 20, jolloin voidaan käydä soittamassa myös etu- ja keskisormella melodian h-c-h-kuvion kuudestoistaosa- ja neljäsosanuotit neljänneestä asemasta, joka on merkitty roomalaisella numerolla IV.

3.2 Kitaralle sovitettujen pop/jazz-kappaleiden opettaminen

Kuten aiemmin mainitsin, oppilaat saattavat nykyisin olla kyllästyneitä soittamaan klassista musiikkia ja haluavat soittaa myös populaarimusiikkia. Samaa sanoo myös Lahtinen (2015, 2) omassa opinnäytetyössään. Lahtisen opinnäytetyö on kirjoitettu ennen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistamista, mutta on hieno huomata, että tuo ajatus on tullut esiin jo jonkin aikaa ennen tätä. Lahtinen myös painottaa sitä, että oppilaat haluavat soittaa omien lempiartistiensä biisejä tuomalla kappaleiden nuotteja soittotunneille (Lahtinen 2015, 2). Itse toteutin tämän oppilaiden kanssa levyraadin avulla ja myöhemmin tein sovituksen heidän lempikappaleistaan. Opettajan on tärkeää kunnioittaa ja huomioida oppilaan mielimusiikkia, sillä se myös monipuolistaa oppilaan ohjelmistoa (Lahtinen 2015, 16).

Yhdelle oppilaalle lempimusiikkia löytyi pelimusiikista. Pelimusiikin tarkoitus on luoda peliin tietynlainen tunnelma ja sen kautta herättää pelaajassa erilaisia tunteita, kuten esimerkiksi saada syke tai adrenaliinitaso nousemaan (Niininen 2016, 4). Useimmiten musiikki on sävelletty peliä varten johonkin tilaan, kuten saareen. Pelaajan ollessa useita tunteja samassa tilassa, musiikki saattaa toistua monta kertaa eli luupata (Niininen 2016, 5). Pelimusiikin ottaminen mukaan kitaran soitto-ohjelmistoon tuo klassisen musiikin soittoharjoittelun ohella lisää boostia ja motivaatiota oppilaan soittoharrastukseen.

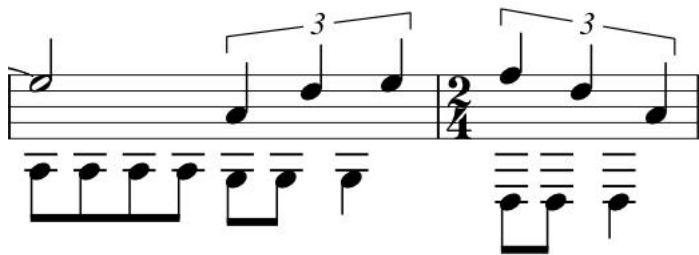
Kerron seuraavaksi sovittamieni kappaleiden opettamisesta ja siitä, mitä oppilaat ehtivät oppimaan niistä ja miten he kokivat niiden soittamisen.

3.2.1 Oppilas A

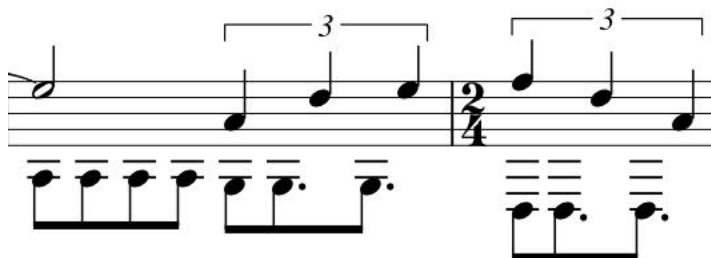
Oppilas A:n soittotaidon taso oli hyvä, joten kappaleen opetteluun itsessään ei mennyt kovinkaan kauan. Mark Knopflerin kappaleen *Wild theme (Local hero)* tulkintaan kaipasin enemmän sitä vapautta, mitä kappaleen ensimmäisellä puoliskolla nuoteissa on merkitty sanalla Freely. Oppilaan kannattaa miettiä, että hän saa soittaa soolokitaraa orkesterin kanssa vapaassa tempossa. Rytmitys alkaa tasaantua oikeastaan vasta tahdin 36 kohdalla. Tämän jälkeen oppilas voi alkaa valmistautua menevämpään soittoon, joka alkaa tahdissa 60. Ennen tätä, tahdissa 59, oppilas voi korostaa crescendolla H-bassoa. Crescendo tarkoittaa musiikin äänenvoimakkuuden lisäämistä.

Osion vaihdossa kannattaa lisäksi muistaa sama tempo, minkä on aloittanut tahdin 36 kohdalla. Vaikka meno muuttuu, niin kappaleen kokonaiskuvan selkeyttämiseksi ehdotan pidettävän samaa tempoa. Sähkökitaranomaiset vibratot ovat tässä musiikissa hedelmällisiä efektejä, ja niihin olisin kaivannut oppilaalta selkeyttä. Tätä voi harjoitella soittamalla kappaleesta tietyt vibratotahdit (esim. tahdit 41, 73 ja 103) tai harjoitella kromaattisella asteikolla ja/tai duuriasteikolla tekemällä erilaisia vibratoja.

Kappaleen menevämmässä osiossa löytyi rytmillisesti haastavia kohtia saada bassomelodia soitettua niissä rytmeissä, mihin ne on kirjoitettu. Näistä esimerkkinä tahdit 62, 66–67, 118–119 ja 129–131. Vaikeuksina olivat sekä basson väärin iskujen soittaminen että melodian ja basson soittaminen samaan aikaan paikoissa, joissa niin ei pitäisi olla. Nämä seikat toivat soittoon epämääräisyyden ja sekavuuden tunnetta. Kokeilimme soittaa pätkissä ja hitaasti rytmiset osiot. Lisäksi soitimme vuorotellen erikseen basson ja melodian. Nämä tuntuivat auttavan. Tahdeissa 66–67 oppilas oli lukenut ja opetellut basson rytmityksen väärin, mutta soitto kuulosti silti rytmikkäältä. Neljäsosabassoa edeltää kaksi kahdeksasosabassoa, ja oppilas soitti ikään kuin toisen kahdeksasosabasson pisteellisenä, jolloin neljäsosabassokin muuttui pisteelliseksi kahdeksasosanuotiksi (kuva 6 ja 7). Kuvassa 6 on nuotissa kirjoitettu rytmi ja kuvassa 7 on oppilaan soittama rytmi.

Kuva 6. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahdit 66–67 kirjoitettu rytmitys.

Kuva 7. Mark Knopfler – Going Home (Local Hero) tahdit 66–67 oppilaan soittama rytmitys.

Vaikka oppilaan soittama rytmi olikin väärä nuotteihin verrattuna, se oli silti hauskan ja rytmikkään kuuloinen. Tahdissa 71 ehdotan, että melodia soitetaan VII:stä asemasta liiallisen pomppimisen poistamiseksi, ja jotta melodialinja kuulostaisi yhtenäiseltä niin kuin saksofoni, joka on kappaleen menevässä osiossa soolosoittimena. Muuten oppilaalla oli kappaleessa hyvä ja menevä ote.

3.2.2 Oppilas B

Behmin *Lupa*n kappaleessa oppilaan B suurin vaikeus oli löytää soittoon keinuva ote, jota 6/8-tahtiosoitus ilmentää. Kun muistutin tästä oppilaalle, niin soitto muuttui huomattavasti parempaan suuntaan. Tätä voi harjoitella myös fyysisesti keinuttamalla ylävartaloa soittaessaan. Oppilaalla oli myös teknisiä vaikeuksia soittaa tahdin 21 legato-osio ja rytmi. Tässä annoin kaksi vaihtoehtoa: soittaa niin kuin se on kirjoitettu tai soittaa samanlaisesti kuin tahti 17. Jos sen soittaa niin kuin se on kirjoitettu, kannattaa vasemman käden sormitus tehdä niin, että soittaa c-basson 3. sormella eli nimettömällä, jolloin sen voi liu'uttaa d-bassoon. Jos tämä ei onnistu, voi soittaa helpomman version, eli samanlaisesti kuin tahti 17.

Tässä kohtaa on tärkeä muistuttaa, kuinka kappale voidaan muokata oppilaalle sopivaksi niin, että mielenkiinto säilyy eikä tarvitse kaikissa kohdissa noudattaa nuotteja täsmälleen niin kuin ne on kirjoitettu. Eihän populaarikulttuurissa noudateta tulkinnoissa täysin alkuperäiskappaleita. Esimerkiksi balladibiisi voidaan hyvin tehdä metalliversioksi, joten miksi klassiselle kitaralle sovitettaessa ei voisi hiukan muokata melodian rytmillistä kuviota?

3.2.3 Oppilas C

Yritin saada oppilaan C harjoittelemaan melodian soittamista eri asemista Ari Pulkkinen kappaleen *Angry Birds -themen* avulla. Tällä tarkoitan sitä, että samat melodiaäännet voidaan soittaa kitaran eri kohdista, mutta se kuulostaa silti samalta. Tässä oppilaan suurimpana vaikeutena oli soittaa vasemman käden sormitus aseman mukaisesti. Enimmäkseen pikkurillin käyttö jäi hyvin vähäiseksi. Näin tapahtui luultavasti sen takia, että pikkurilli on heikoin sormi. Tämän vuoksi päätin tehdä oppilaalle harjoituksen, jossa hän soitti tietyn melodiapätkän eri asemista niin, että pikkurilliäkin pääsisi

käyttämään. Harmikseni huomasin oppilaan käyttävän hyvin vähän pikkurilliään, mutta muuten hän osasi löytää oikeat asemat.

Oppilaalla oli kappaletta soittaessaan lisäksi omat vahvat sormituksensa vasemmassa kädessä. Tämä kertoo myös paljon sähkökitaran soittamisesta, jossa pikkurillillä on yleensä vähemmän soitettavaa kuin muilla sormilla. Miksei sitä myös voisi klassisella kitaralla tehdä? Tietenkin klassisen kitaran ohjelmisto koostuu paljolti kappaleista, joissa käytetään paljon pikkurilliäkin, mutta hauska idea olisi myös tuoda sähkökitaranomaista soittoa klassisen kitaran soittamiseen vaihtelun vuoksi.

Kappale oli hyvä harjoitus kamarimusiikillisesti. Oppilas soitti melodiaa ja opettaja säestystä. Kappaleen kahdeksasosatauot tuottivat hankaluuksia. Niissä oppilas halusi hiukan kiirehtiä eteenpäin. Tällä on vaikutusta yleisesti molempien soittajien yhtenäiseen rytmiin ja sykkeeseen, joka ei sitten pysy tasaisena eikä kuulosta yhtenäiseltä. Opettajan rooli tässä tilanteessa on auttaa esimerkiksi sanallisesti tai fyysisesti näyttämällä mallia, milloin tauon jälkeen voi jatkaa. Oppilas C:n kanssa tuntui parhaiten auttavan fyysinen malliksi soittaminen. Tämä tuntui myös auttavan siinä, että musiikki pääsi virtaamaan vapaammin.

Oppilaan oli vaikeaa pitää oikean käden vuoronäppäily tasaisena. Vuoronäppäilyä harjoittamiseksi liitin sen osaksi harjoitusta, jossa soitettiin melodia eri asemista.

Kappaleessa itsessään otettiin mukaan myös peukalolla soittoa. Näillä eri näppäilytekniikoilla yritettiin tehdä erilaisia lintuhahmoja, joita pelissäkin on. Teknisen näppäilytekniikan vaihtamisen harjoittaminen toi soittoon hauskaa vaihtelua.

3.3 Kitaraoppilaiden haastattelu

Kun oppilaat olivat saaneet sovitukset lempikappaleistaan ja opetelleet soittamaan ne hienosti, suoritin oppilaille vielä loppuhaastattelun ja kysyin, millaisia kokemuksia he saivat lempikappaleidensa opettelusta. Haastattelukysymykset ovat liitteessä.

Oppilas A:n kokemukset sovittamani kappaleen opettelusta olivat hyvät. Hän ei varmaan olisi itsekseen soittanut tai opetellut kappaletta. Samalla kokemus oli opettavaista, sillä hän sanoi oppineensa nuotinlukutaitoa ja asemanvaihtoja paremmin. Oppilas A sanoi, että oli hyvää haastetta soittaa nuoteista eikä tabulatuureista. Kappaleessa oli pidemmät jaksot ja enemmän sooloilua verrattuna hänen aiemmin soittamiinsa kappaleisiin. Aikaisemmissa klassisen musiikin kappaleissa on ollut paljon kertauksia lyhyissä pätkissä. Kokemus tästä uudesta kappaleesta oli virkistävää vaihtelua, eikä hän kokenut sitä huonoksi.

Oppilas A oppi hänelle uusina asioina nuotinlukutaitoa ja korkeammista asemista soittamista. Positiivista oli se, että hän pääsi opettelemaan kappaaleen. Hänen mielestään nuoteissa olisi voinut olla paremmin merkittynä asemat, joista soitettiin. Kappale ei vaikuttanut oppilas A:n harjoitteluun juurikaan. Hän harjoitteli samanlaisesti kuin ennenkin eli joka päivä, sillä oppiminen on hänen mielestään aina kivaa. Jatkossa oppilas A haluaisi, että lempikappaleista tehdään lisää uusia sovituksia. Oppilas A:ta kiinnostaisi myös tehdä itse omia sovituksia.

Oppilas B piti siitä, että sai soittaa myös nykyajan musiikkia eikä aina Beethovenin tyylistä musiikkia. Hänestä oli kivaa päästä soittamaan myös lisää erilaisia nuotteja eikä vaan samaa nuottia monta kertaa peräkkäin. Oli erilaista myös soittaa kappaletta, joka oli ennestään tuttu ja se sisälsi erilaisia ja mielenkiintoisia rytmejä. Oppilas B oppi tätä sovittamaani kappaletta opetellessaan, että osatakseen soittaa kappaaleen hyvin, tarvitsee paljon harjoittelua ja toistoja, jotta se jää mieleen.

Uusina asioina oppilas B oppi lisää erilaisia rytmejä ja nuotteja. Lisäksi uusia asioita olivat neljännen kielen bassoäänit ja korkeat äänet. Oppilas B:stä oli kivaa saada itse päättää, minkä kappaaleen soittaisi. Aluksi oppilaalla oli vaikeuksia löytää itse, mitä nauhavälejä nuottien mukaan pitää painaa, mutta lopulta hän oppi löytämään ne. Kappale motivoi oppilasta harjoittelemaan enemmän mitä yleensä. Harjoittelemista auttoi kappaaleen kuunteleminen. Tulevaisuudessa oppilas B haluaisi lisää samanlaista toimintaa.

Oppilas C:n tunnelmat olivat opetus- ja oppimisprosessin aikana myös hyvät. Hänestä tuntui hyvältä päästä soittamaan kevyttä musiikkia, koska ei ollut vaikeuksia soittaa kappaletta niin, että se kuulostaisi väärältä, vaikka soittaisi välillä väärän äänen. Musiikki oli erilaista verrattuna klassiseen musiikkiin, mikä oli oppilas C:n mukaan positiivinen kokemus.

Oppilas C ei osannut heti sanoa, mikä kappaaleesta jäi mieleen, mutta opettajan säestys nopeana soitettuna kuulosti hänestä polkkamusiikilta. Se jäi mieleen. Oppilas C oppi, että voi soittaa nopeitakin kappaaleita, joita ei ole alun perin tehty kitaralle. Soittoteknisesti oppilas oppi asemanvaihtoja. Lempikappaleen harjoittelu vaikutti oppilaaseen positiivisesti. Oppilas C harjoitteli paljon kotona ja soitti kappaaleen myös koulussa kavereille. Oppilas soitti kappaletta jopa koulun musiikkitunnilla. Oppilas C haluaisi samanlaista toimintaa tulevaisuudessa sataprosenttisesti.

4 POHDINTA

Oppilaslähtöinen lähestymistapa kitaransoitonopetuksessa osoittautui tähän oppinnäytetyöhön sisältyneen pedagogisen sovitus- ja opetusprojektin myötä erittäin onnistuneeksi kokeiluksi monessa mielessä. Sovitusten tekeminen oli aluksi työläistä, mutta palkitsevaa. Opin uusia asioita kappaleiden sovittamisesta ja sovitusten opettamisesta. Lisäksi sain varmuutta myös muiden tulevassa ammatissa tarvitsemiini työvälineiden käytössä. Muun muassa nuotinnusohjelman käyttö tuli minulle entistä tutummaksi sovituksia tehdessäni. Sovitusprosessin aikana opin kirjoittamaan erilaisia merkintöjä ja soittoehdotuksia nuotteihin entistä varmemmin. Sovitusten tekemisessä auttoi kappaleiden kuunteleminen. Sain siitä vähän suuntaviivoja myös kappaleiden opettamiseen. Opin myös, että ensimmäinen versio ei ole lopullinen versio, vaan sovitusta joutuu muokkaamaan ehkä jopa monta kertaa, ennen kuin se on valmis. Kappaleiden kuunteleminen auttoi minua niiden opettamisessa siten, että osasin antaa oppilaille musiikillisia tulkintaohjeita. Itse vanhana kevyen musiikin soittajana koin mielenkiintoiseksi opettaa kappaleita rytmisesti näyttäen malliksi, miten eri rytmit tulee soittaa. Se, että rytmit kiinnostavat minua, johtuu varmasti myös rumpujen soittotaustastani.

En huomannut sovittamieni pop/jazz-kappaleiden opettamisessa suuria eroja verrattuna klassisen musiikin opettamiseen. Opetustyylini pysyi samana, mutta tunsin, että minulla oli tässä projektissa tarjota enemmän työkaluja oppilaileni kuin klassista musiikkia opettaessani. Pop/jazz-musiikkikappaleiden kuunteleminen YouTubesta tai Spotifysta on eräs hyvä tapa oppia soittamaan niitä. Haluan kuitenkin korostaa, että vaikka klassista musiikkia on myös äänitetty, ne ovat mielestäni enemmän suuntaa antavia kuin kevyen musiikin äänitykset, jotka ovat paljon lähempänä nykyisiä soiton opiskelijoita kuin esimerkiksi Beethovenin musiikki.

Loppuhaastatteluita tehdessäni oli ilo huomata, että lempikappaleen soittaminen tunnilla vaikutti kotona harjoittelun määrään ja oppilaat kertoivat haluavansa lisää samanlaista toimintaa tulevaisuudessa. Tämä motivoi myös minua itseäni opettajana sekä muusikkona soittamaan, sovittamaan ja opettamaan myös pop/jazz-musiikkia klassisen kitaran soitto-ohjelmiston ohella. Aion myös tulevaisuudessa kuunnella oppilaiden musiikillisen kiinnostuksen kohteita, joiden mukaan teen sovituksia oppilaille soitettavaksi ja mahdollisesti myös itselleni. Siitä tulee hyvä mieli ja se on hauskaa. Sehän on yksi musiikin tekemisen tarkoitus: nauttia siitä ja jakaa sitä muille ihmisille.

LÄHTEET

- Lahtinen, T. 2015. Klassisen ja kevyen musiikin yhdistäminen pianonsoitonopetuksessa. Opinnäytetyö. Musiikin koulutusohjelma, Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Saatavilla https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96280/Lahtinen_Taija.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Laine, M. 2009. Opetellaan sovittamaan! Käytännönläheisiä ohjeita musiikin opiskelijoille kevyen musiikin soittamisesta. Opinnäytetyö. Musiikin laitos, Lahden ammattikorkeakoulu. Saatavilla https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/2556/Laine_Milka.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Niininen, T. 2016. Nuorten soitonopiskelijoiden motivointi peli- ja elokuvamusiikin avulla. Opinnäytetyö. Kulttuuriala, Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Saatavilla https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/121407/Niininen_Touko.pdf?sequence=1
- OPH 2002. Opetushallitus 2002. Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2002. Helsinki. Määräys 41/011/2002. Saatavilla https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/123013_musiik_tait_ops_2002.pdf
- OPH 2017:11a. Opetushallitus 2017. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017. Helsinki. Määräykset ja ohjeet 2017:11a. Saatavilla https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/186919_taitteen_perusopetuksen_yleisen_oppimaan_opetussuunnitelman_perusteet_2017-1_0.pdf
- OPH 2017:12a. Opetushallitus 2017. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017. Helsinki. Määräykset ja ohjeet 2017:12a. Saatavilla https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/186920_taitteen_perusopetuksen_laajan_oppimaan_opetussuunnitelman_perusteet_2017-1_0.pdf
- Salonen, I. 2013. Sovittaminen kitarakokoonpanoille. Sovituksia alkeisryhmille sekä duoille. Opinnäytetyö. Musiikin koulutusohjelma, Metropolia Ammattikorkeakoulu. Saatavilla https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/62824/Salonen_Ilkka.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Going Home

Theme from Local Hero

Mark Knopfler

Arrangement: Jere Rostedt

6th string to D

A Freely

mp

5

9

13

18

22

26

31

37

p *ia* *m* *a* *i* *full*

41

46

50

54

58

62

66

70

74

The image displays a musical score for a piece titled "Liite 1 (3)". The score is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It consists of eight systems of music, each starting with a measure number (78, 83, 88, 91, 95, 99, 103, 106) and a small '8' below the staff. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. Several measures contain triplets, indicated by a '3' above the notes. Some measures are marked with a 'full' dynamic. The score includes various time signatures: 2/4, 4/4, 3/4, and 2/2. Fingerings are indicated by circled numbers (1, 2, 3, 4) and some measures have a 'V' marking above them. The bottom of the page shows the page number '3'.

Musical score for Liite 1 (4), consisting of six systems of music. Each system begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a common time signature (C). The systems are numbered 110, 116, 120, 124, 128, and 131. The notation includes various rhythmic values, triplets, and dynamic markings such as 'full'. The bass line is indicated by a small '8' below the staff. The score concludes with a double bar line at the end of the sixth system.

Lupaan

Albumi: Draaman kaari viehättää (2020)

Behm

Sovitus: Jere Rostedt

Intro $\text{♩} = 55$

Säkeistö 1

Klassinen kitara *mf*

Guit.

Välikertosäe

Guit.

Kertosäe

Guit.

Guit.

Välisoitto

Guit.

Guit.

Vaihtoehtoinen tapa

Säkeistö 2

Guit.

Välikertosäe

Guit.

The musical score is written for guitar and classical guitar. It begins with an 'Intro' section in 6/8 time, marked 'mf' and tempo 55. This is followed by 'Säkeistö 1' (Verse 1) in 6/8 time. The guitar part features a melodic line with various fretting techniques (e.g., 4/2, 5/3, 3/2, 0/4, 5/3, 2/0). The classical guitar part provides harmonic support with chords and arpeggios. The score continues with 'Välikertosäe' (Inter-chorus) in 3/8 time, 'Kertosäe' (Chorus) in 6/8 time, and 'Välisoitto' (Interlude) in 6/8 time. The 'Välisoitto' section includes a 'Vaihtoehtoinen tapa' (Alternative way) for the guitar. The piece concludes with 'Säkeistö 2' (Verse 2) in 6/8 time and a final 'Välikertosäe' (Inter-chorus) in 3/8 time.

49 **Kertosäe**

Guit.

56

64

Välisoitto

70

Vaihtoehtoinen tapa

Loppusoitto

76

82

Angry Birds Theme

Ari Pulkkinen
Arrangement for 2 guitars: Jere Rostedt

II

mf

5

Guit.

8

8

11

II

Guit.

8

15

Guit.

8

19

IV

Guit.

23

II

Guit.

26

II

Guit.

29

Guit.

33

Guit.

Loppukysymykset:

Avoin: Mikä fiilis?

1. Miltä tuntui soittaa kevyttä musiikkia klassisella kitaralla?
2. Oliko erilaista? Verrattuna?
3. Mikä jäi mieleen?
4. Opitko jotain uutta?
5. Mikä oli hyvää ja mikä huonoa?
6. Vaikuttiko lempikappaleen soittaminen harjoitteluun?
7. Haluaako jatkossa samanlaista toimintaa?